

ARCHIPEL & WILLEMSPARK

nieuws... me...leving...

www.archipelwillemspark.nl

Blanco Piet

Welke Piet heeft uw voorkeur? Een Hoge Piet, een Hele Piet, een Piet Lut, Piet Snot of de rechterhand van Sinterklaas? Deze Pieten vind je in alle kleuren, dus kleur hem naar je eigen keus. — Prettige Sinterklaas gewenst!

dinsdag 20 december Kerstdiner in 't Klokhuis

Het maaltijdproject in het Klokhuis serveert op dinsdag 20 december a.s. een kerstdiner. Het kerstdiner begint om 17.30 uur. De prijs is nog niet bekend bij het ter perse gaan van de wijkkrant, maar zal rond de € 12 bedragen. Informatie hierover is verkrijgbaar bij Wijkcentrum 't Klokhuis.

Wanneer u aan het kerstdiner wilt deelnemen, dan kunt u zich hiervoor tot 16 december a.s. aanmelden bij het Klokhuis, Celebesstraat 4, T. 350 35 11.

Twaalfde muurgedicht op muur Internationale Basisschool HSV

Vele tientallen kinderen van de Internationale Basisschool Haagse Schoolvereniging (HSV) aan de Nassaulaan waren met hun onderwijzers en diverse ouders present bij de feestelijke onthulling van het twaalfde muurgedicht.

Nog nooit waren er zoveel mensen van de partij bij de onthulling van een muurgedicht van de *Stichting ArchipelpoëZie*. Ook wethouder Ingrid van Engelshoven en Adrian J. Pratt, cultureel attaché van de Amerikaanse ambassade, waren erbij. De kinderen lieten bij de onthulling goed van zich horen. Twee meisjes en twee jongens reciteerden het gedicht *Yesterday is History* van de Amerikaanse dichteres Emily Dickinson.

Emily Dickinson

Het gedicht staat in twee versies op twee naastgelegen hoekmuren aan de achterkant van de school: de originele versie in het Engels en daarnaast, op de andere muur, de Nederlandse versie – een vertaling van Peter Verstegen. Vanaf de Mauritskade is het gedicht duidelijk te zien.

Toen Ruth van Rossum, voorzitter van de Stichting ArchipelpoëZie, de jongens en meisjes vroeg wie zich weleens gewaagd had aan het maken van een gedicht, gingen vele vingers omhoog. Mooi, vond Ruth, want gedichten schrijven is spannend en opwindend. Ruth vertelde in het Engels dat Emily Dickinson in 1830 werd geboren. Ze was ongetrouwd en leefde als een kluizenaar om zich te wijden aan het schrijven. Ze schreef niet minder dan 1800 gedichten. Tijdens haar leven werden er maar zeven gepubliceerd, zonder dat haar naam daarbij genoemd werd nota bene. Pas na haar dood, meer dan 100 jaar later, kreeg ze de erkenning die ze verdiende.

> Lees verder op pagina 3

Bankastraat op de schop

Tot eind december wordt er gewerkt aan het 'hoge' deel. Begin van 2017 (9 januari) starten ze in het smalle/lage deel. Bijgevoegd een digitale tekening van de herinrichting, ook voor wat betreft oversteekplaatsen. Fasering in detail staat op de speciale pagina van de gemeente: <http://www.denhaag.nl/home/bewoners/verkeer-en-vervoer/to/Bankastraat-wordt-heringericht.htm> (kopje 'Fasering en Planning').

DECEMBER 2016

Een uitgave van Bewonersorganisatie
Archipel & Willemspark. Oplage 5000.

Burendag Statushouders

> pagina 3

Den Haag afvalvrij

> pagina 7

Ornamenten in de buurt

> pagina 9

2e Kerstdag in Schakelpunt

> pagina 11

zondag 8 januari Nieuwjaarsreceptie in 't Klokhuis

De nieuwjaarsreceptie wordt georganiseerd door de bewonersorganisatie Archipel & Willemspark, Stichting Wijkbus Stap-In, Vereniging 't Klokhuis, Stichting het Klokhuis en Stichting ArchipelPoëZie.

De receptie begint om 15.00 uur en zal duren tot 17.30 uur. U bent van harte welkom.

International Residents

Much of the material in this community newspaper can be found in English on the international section of the community website:

www.archipelwillemspark.nl

Bewonersorganisatie Archipel & Willemspark

secretariaat
p/a Celebesstraat 4, 2585 TJ Den Haag
Administratie: mw. Trudy Hollander
T. 404 95 80 (bij geen gehoor T. 350 35 11)
secretariaat@archipelwillemspark.nl

voorzitter
Robert van Moorsel
T. 06 514 90 450, r.vanmoorsel@archipelwillemspark.nl

secretaris
Katja Beekman
T. 06 222 06 235, katja@archipelwillemspark.nl

penningmeester
Ruud Klein
T. 362 57 44, ruud@archipelwillemspark.nl

leden
Jack Willems
T. 06 278 30 849, jack@archipelwillemspark.nl
David Struik
david@archipelwillemspark.nl
Karin Hoogsteder - van der Weiden
T. 364 04 75, karin@archipelwillemspark.nl

contact zorg en welzijn
ruud@archipelwillemspark.nl

contact duurzaamheid
duurzaam@archipelwillemspark.nl

contact ruimtelijke ordening
ruimtelijkeordening@archipelwillemspark.nl

contact verkeer
verkeer@archipelwillemspark.nl

contact openbare ruimte
openbareruimte@archipelwillemspark.nl

contact cultuur
cultuur@archipelwillemspark.nl

digitale muurkrant
in de Archipel in 't Klokhuis en bij AH en in Willemspark bij BodyFlex Yoga

Algemene adressen

Wijk- en Dienstencentrum 't Klokhuis
informatie zie pagina 12

Wijkcentrum Het Schakelpunt
Burg. Patijnlaan 1900, 2585 CB Den Haag

Koffiedrinken 55+
maandag t/m vrijdag van 10.00 tot 12.00 uur
dinsdag 10.00 tot 11.00 uur

Geheugentraining
Carly Steijn T. 06 398 506 86
carly.steyn@florence.nl
woensdag 09.00 tot 16.00 uur
dinsdag & vrijdag 14.00 tot 16.00 uur

Gym op de stoel M.B.V.O.
dinsdag 11.00 - 12.00 uur
Aanmelden ter plekke

Maaltijd op woensdag
17.00-18.00 uur, info/aanmelden T. 350 35 11

Infoopsprekuren wijkverpleegkundige
Heleen ten Teije, dinsdag 12.00 - 14.00 uur

Florence Thuiszorg
verzorging en verpleging
maandag t/m vrijdag tussen 12.00-14.00 uur
T. 754 13 10 (calamiteiten 413 10 00)

Stichting Terminale Zorg door vrijwilligers
T. 754 13 30, info@terminalezorg.nl

Oppassen geblazen!

Wanneer u een oppas zoekt kunt u onderstaande personen benaderen. De voorwaard dient u verder zelf te maken.

Malou Polak T. 070 350 61 16	Godert de Zoeten T. 06 335 612 95
Dido Graswinckel T. 06 295 640 60	Wessel Muller T. 06 311 969 80
Sophie Vlaar T. 070 362 82 70	Nurettin Ponsen T. 06 812 472 85
Julia Farwerck T. 06 308 474 14	

Houd A&W schoon en prettig!

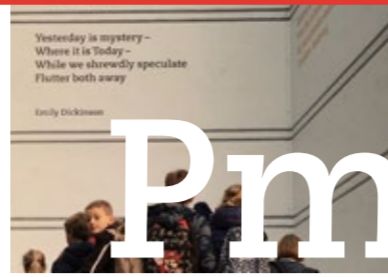
Huisvuil ophalen
Ophalen huisvuil wekelijks op vrijdag
Papier maandelijks op donderdag
13 oktober, 10 november, 8 december

Lantaarn kapot, afvalbakken vol of een verzakte stoep?
Meld het aan de gemeente, bel 14 070.
U krijgt een melding als het is opgelost.

vervolg van pag 1: muurgedicht HSV

De Caecilia

De letter is ontworpen door een echte professional, Peter Matthias Noordzij. “Hoe lang denken jullie dat hij erover heeft gedaan?” De antwoorden varieerden van een uur tot tien jaar. De laatste zat er het dichtstbij, want Noordzij had zo'n acht jaar aan de letter gewerkt. Van Rossum: “Hij noemde de letter Caecilia, naar zijn vrouw Cécile. Als je goed kijkt zie je dat lettertypen allemaal anders zijn, en net als mensen verschillende karakters hebben. Bij de Caecilia is elk onderdeel van de letter, ook de schreven, even dik. De meeste chocoladeletters die ter gelegenheid van Sinterklaas worden gemaakt zijn Caecilia letters.”

Schooldirecteur Frans de Jong gaf het woord aan wethouder Ingrid van Engelshoven. Zij vertelde erg blij te zijn, om een aantal redenen. Op de eerste plaats was er met het gedicht weer meer kunst in de openbare ruimte gekomen. “En een gedicht is ook mooi omdat het je aan 't nadenken zet.” Vervolgens toonde deze gebeurtenis maar weer eens aan wat je kunt bereiken als buurt en school samenwerken. En tenslotte bevatte het gedicht prachtige woorden. “Woorden die ertoe doen, die iets toevoegen, vooral in een tijd waarin nogal ruw met woorden wordt omgegaan.”

Speciale song

De Jong: “Of we het allemaal precies begrijpen is wat anders, maar het is inderdaad een mooi gedicht.” Lorraine Dean, directeur van de internationale afdeling van de HSV, keek in de toekomst. “Over twintig of dertig jaar, als jullie al volwassen zijn, staat het gedicht er nog. Dit moment is voor jullie iets moois om later aan terug te denken.” Voor iedereen had zij een ansichtkaart met een foto van het gedicht en een afbeelding van Emily Dickinson. Ballonnen in groen en geel, de kleuren van de school, vlogen de lucht in, en daarmee was het gedicht officieel onthuld.

Meester Tom pakte tenslotte zijn gitaar voor een prachtig lied, speciaal voor de hsv gemaakt, wat alle kinderen uit volle borst zongen: ‘Stad waar paleizen staan, stad van de ooievaar, stad van ons allemaal’, met tussendoor ook nog enkele Engelse coupletten.

www.archipelpoezie.nl

EP

Erfrecht en Levenstestament

Dit jaar was er in het Schakelpunt een voorlichtingsbijeenkomst georganiseerd waar de heer Maarten de Groot, werkzaam bij Caminada Notarissen, een interessante lezing hield over bovengenoemd onderwerp met bijzondere aandacht voor het Levenstestament.

Daar we, ook op hogere leeftijd, niet graag aan de dood willen denken, blijven we dit soort zaken veelal voor ons uitschrijven. In de praktijk blijkt dan ook dat er regelmatig problemen zijn met ouderen die hun eigen belangen niet meer kunnen behartigen en dan worden de zaken toch wat gecompliceerder. Een levenstestament kan dit voorkomen. Kinderen willen nog wel eens misbruik maken van de situatie en ook wanneer men geen mensen in de omgeving heeft die men kan vertrouwen is een levenstestament een uitkomst. Natuurlijk kan een notaris helpen, maar daar zijn kosten aan verbonden.

Wanneer er niets geregeld is dan komt men bij de kantonrechter terecht en die benoemt een bewindvoerder. Daar er in het verleden ook hiermee wel eens iets misging (bewindvoerders werden soms onvoldoende gecontroleerd) zijn de regels inmiddels aangescherpt. Bij bijzondere zaken, zoals b.v. het verkopen van het huis, heeft de bewindvoerder toestemming nodig van de kantonrechter. De rechter kan een mentor aanwijzen voor het overleg over de ‘zorg’.

Een testament komt pas in werking ‘na’ het overlijden dus is een levenstestament wel handig. Wat gebeurt er met het huis, kleding, sieraden, inboedel, giften? Het Levenstestament is een notariële akte die de mogelijkheid geeft om tijdens het leven voorzendingen te treffen voor de situatie wanneer men niet meer in staat is om de eigen belangen waar te nemen en te behartigen. In dit testament kan men wensen en regelingen met betrekking tot verschillende persoonlijke en zakelijke belangen vastleggen. Denk hierbij aan de administratie van eigen vermogen, het doen van betalingen, persoonlijke belangen (waar gaat men wonen wanneer men niet meer in staat is om zelfstandig te blijven wonen) en medische kwesties. De medisch gevormachtigde heeft de bevoegdheid om met de arts(en) te praten over de behandeling en het evt. staken daarvan. Hij/zij gaat vóór alle familieleden. Het beste is om meerdere personen aan te wijzen. Men kan aangeven wanneer de regelingen in werking moeten treden en men kan ook de wens laten opnemen dat het kind (of de kinderen) waarmee men in ‘onmin’ leeft niet door de kantonrechter tot bewindvoerder of mentor zal (zullen) worden benoemd.

De Algemene Volmacht is de simpelste variant en tevens de meest gebruikte vorm van een levenstestament. Zowel de Algemene Volmacht en het Levenstestament worden (tegen geringe kosten) ingeschreven in een register dat door de arts(en) geraadpleegd kan worden.

Voor meer informatie kijkt u op de website of neemt u contact op met: Caminada Notarissen in Rijswijk, telefoon 070 41 38 413.

www.caminadanotarissen.nl

Josephine de Vijlder

Vluchtelingen vertrouwd gezicht in Archipelbuurt

De nieuwe vrienden van Sumatrastraat 215a beginnen vertrouwde gezichten te worden in de Archipelbuurt. Zo hebben meer dan honderd burens kennismaat met de twintig 'statushouders' tijdens Burendag eind september. Ze hebben zich de gerechten uit Syrië en Eritrea die bewoners hadden bereid, laten smaken. Dat neemt niet weg dat alle jongvolwassenen uit deze landen volleerde koks zijn. Daarom zal een van de 'oorspronkelijke' Archipelers een aantal van hen binnenkort bij haar thuis kooklessen geven, waarbij ze ook kennis zullen maken met leeftijdgenoten die in Nederland zijn opgegroeid.

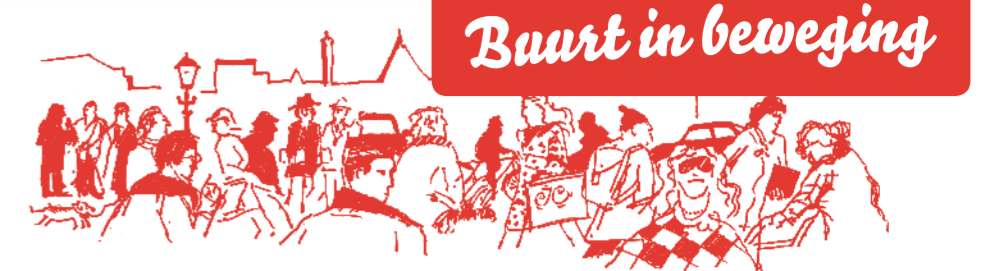
Dineren met wijkgenote

Ook dat is 'inburgeren'. Een ander mooi voorbeeld daarvan zijn de diners bij de Archipelse Kathleen Shordt, bij wie al meer dan tien nieuwelingen twee aan twee zijn aangescoven. Ze het uitgebreide bericht in de Stadskrant. Van overheidswege krijgen alle nieuwe vrienden nu drie keer per week in het Klokhuis les over de Nederlandse taal en cultuur. Meer dan de helft is nu tevens gekoppeld aan een taalcoach uit

de wijk voor intensieve oefeningen. De huisbibliotheek is al redelijk gevuld, mede dankzij een boekendonatie van de Openbare Bibliotheek, waar allen een introductiebezoek aan hebben afgelegd onder begeleiding van enkele buurtbewoners. Iedereen heeft nu ook een bibliotheekpas.

Werk en vrijwilligerswerk gevraagd

Dankzij HHV kunnen zeven jongens zich nu ook fysiek inspannen. Ze zijn onderdeel geworden van de voetbalclub. Dat alles vult de vrije tijd. Er is echter nog grote behoefte aan een zinvolle besteding van de resterende uren, al dan niet betaald, al gaat de gemeente zich hier nu ook voor inspannen. Met (vrijwilligers)werk maak je pas echt deel uit van de Nederlandse samenleving en kun je stappen nemen naar een volwaardige deelname. Mail uw suggesties naar mail@peterderuiter.nl of loop zelf tijdens kantooruren binnen op 215a. Dat kan ook voor het afgeven van boeken (Nederlands, Engels, klassiek Arabisch) en klein huisraad. Via dit emailadres kunt u zich ook opgeven voor de mailbrief van de vriendenkring.

'Samen met enkele buurtbewoners werd een bezoek gebracht aan de Openbare Bibliotheek'

Iedereen kan meehelpen Aan tweedehands computers voor de bewoners wordt gewerkt, door de bewoners van Woonhuis Valk, een beschermde woonvorm van de stichting Anton Constandse. U ziet het: iedereen kan helpen onze nieuwe Archipelers een nieuw bestaan op te bouwen!

— tot 8 mei 2017 Schilderen met woorden Een nieuwe kijk op de poëzie van Couperus

Daar stond ze, glanzend-wit als marmarsteen, Geheel omsluyerd in den korenblonde: Antieke vaas met gouden veile omwonden

Gedurende een groot deel van zijn leven (om precies te zijn 25 jaar) heeft Louis Couperus poëzie geschreven. Tot nu toe is er te weinig aandacht geschonken aan dit onderwerp. Deze winter visualiseert het Louis Couperus Museum de dichtkunst van de Haagse schrijver door middel van afbeeldingen en beeldhouwwerk waardoor de schrijver was geïnspireerd.

www.louiscouperusmuseum.nl

10 december – 15.00 uur Open podium in De Zalen

Deux Interludes van Jaques Ibert (1890-1962)

Door het trio Joliene Verbeek - hobo, Janneke Stekhoven - fluit, Jan Timmer - piano
Het Kepler saxofoonkwartet speelt een selectie van jazzstandards in een nieuw jasje

Guus van der Meer - sopraansax, Yond Boeke - altsax, Cora Hollema - tenorsax en Ad Bochting - baritonsax
Ms Jones, vocaal ensemble

Onder leiding van Gertrude van Eerdening. Swingende liedjes in close harmony stijl.
Leuke salonstukjes van Johan Strauss en minder bekende componisten

Thomas Patijn - viool, Rinus Fuijkschot - piano

De Zalen

Riouwstraat 1
Entree €5 — Zaal open 14.15 uur met koffie of thee

Na afloop is er gelegenheid met de musici een drankje te drinken.

www.dezalen.nl

Tot volgend jaar! — Anne Tieleman

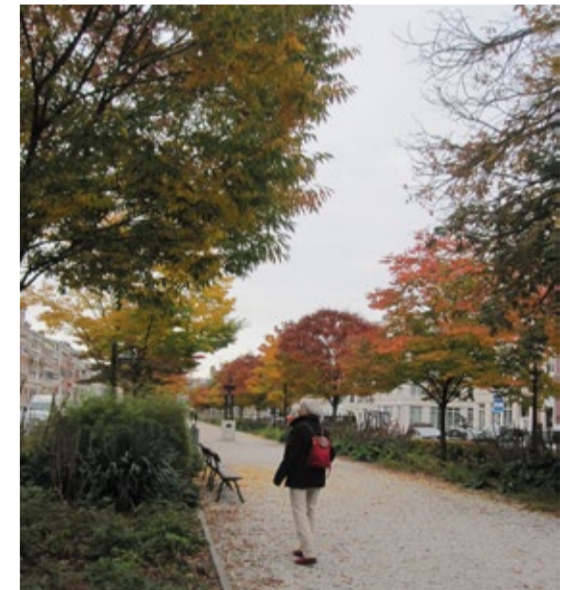
Jeu de boules op het Nassaplein

Mij lijkt het leuk om geheel vrijblijvend af te spreken: op zondagochtend 12 uur op het Nassaplein bij het beeld van Tajiri. Open voor iedereen en ontmoet uw buurtgenoten. De schelpen op het plein zijn voldoende ingelopen om het spel te spelen.

Individueel of 2 tegen 2 of 3 tegen 3 en bij meer belangstelling is er ruimte genoeg. Ik zie het al voor me; een lange rij tot aan de Javastraat.

Zelf graag 3 ballen meenemen.
Start bij droog weer: zondag 11 december a.s.

Carla Rutgers — T. 06 340 541 31

Nieuw in de redactie, even voorstellen...

E. Scholtes

Mijn naam is E. Scholtes. Een paar maanden geleden ben ik in de Archipelbuurt komen wonen en heb het hier erg naar mijn zin. Mijn beroep is vertaler/publiciste en ik heb gewerkt als uitgever/redacteur/kinderen non-fictie boeken. Ik heb me als medewerker aangemeld bij de wijkkrant Archipel&Willemspark omdat ik me snel thuis wilde voelen in mijn nieuwe omgeving. Verder leek het me boeiend om betrokken te zijn bij nieuwe initiatieven en activiteiten in de wijk. En natuurlijk vind ik het leuk om te schrijven.

Huizen hebben karakters. Bewoners ook. Ze moeten bij elkaar passen. Dat weten wij als geen ander. Wij hebben een lange ervaring en een breed netwerk. Wij kennen onze klanten en weten wat ze willen. En waarom. Daarom zijn wij de beste onderhandelaars, de meest gedegen adviseurs en de meest empathische coaches. Omdat dat is wat ons drijft: uw beslissing er een te laten worden waar u nooit spijt van hebt.

ESTATA
MAKELAARS O.G.

Unique people, unique homes

070 350 70 50 | WWW.ESTATA.NL

Thuiszorg die bij u past

De 4 zekerheden van Evita Zorg

- altijd en direct inzetbaar
- alle zorg en ondersteuning thuis
- vaste zorgverlener die bij u past
- volgens afspraak op afgesproken tijd

Voor vrijblijvend advies en informatie belt u 070-3141600

Van Alkemadealaan 315
2597 AJ Den Haag
t 070-3141600
info@evitazorg.nl
www.evitazorg.nl

EVITA LOKAAL

Van Alkemadealaan 309A
2597 AJ Den Haag
t 070-3141606
info@evitalokaal.nl
www.evitalokaal.nl

exoten•hof

Een wereld aan diversiteit in verse groente en fruit

Bezoek eens onze website.

Ons hele assortiment thuis op een presenteerblaadje.
Bestelgemak voor iedereen.

Bankastraat 78g | T 070 350 52 50 | info@exotenhof.nl
2585 EP Den Haag | F 070 331 90 71 | www.exotenhof.nl

Bankastraat 44
Telefoon 070 355 02 44
www.zuivelland.nl

- kaasspecialiteiten**
- top kwaliteit boerenkaas
  - honderden soorten binnen en buitenlandse kaas
  - versgebonden noten
  - boeiend assortiment olijven
  - kaassouvenirs

voor kenners van smaak!

DE TEGELKUNST

Ambachtelijke wand- & vloertegels
— natuursteen —

Verkoop en uitvoering vakmanschap voor restauratie, reparatie en onderhoudsadvies op maat

Javastraat 106, 2585 AV Den Haag
070 363 0112 of info@detegelkunst.nl

Voor openingstijden zie
www.detegelkunst.nl

Martin Willems Hair Art

Bankastraat 103 A
2585 EJ Den Haag
tfn + tix 070 35 44 812

— advertentie —

onbetaald & onbetaalbaar Judith Kakebeke

Een reis als vrijwilliger naar Nepal gaf Judith Kakebeke een ander inzicht in hoe ze haar leven wilde vormgeven. Vrijwilligerswerk is er nu een belangrijk onderdeel van.

“Het begon heel gewoon: eerst een studie commerciële economie, daarna een baan bij een bedrijf. Tijdens die baan maakte ik een langgekoesterde droom waar, zes weken vrijwilligerswerk in Nepal. Terug in Nederland kreeg ik een cultuurschok. Al die overdaad! Maar ik kreeg ook geluk bij iets wat eerst pech leek: de organisatie waar ik werkte werd opgeheven. Ze boden me een goeie regeling en zo kon ik voor mezelf een kans creëren.”

“Ik schoolde me om tot coach en stelde me als doel mensen te laten zien wat voor kansen Nederlanders hebben. Nu heb ik een eigen bedrijf, Geluksreis Coaching & Training. Door middel van verschillende coachingstechnieken leer ik mensen zichzelf beter te kennen. De kernvraag is: hoe kun je de dingen, die voor jou niet werken omzetten in dingen die voor jou wél werken?”

Ontdek de mogelijkheden

“Bij alles wat ik doe bekijk ik wat de mogelijkheden zijn, niet de beperkingen. Dat geldt dus ook voor mijn vrijwilligerswerk. Ik ben coach bij Talent Coach, een organisatie voor kwetsbare stadsgenoten, mensen met gezondheidsproblemen bijvoorbeeld, of mensen die in de bijstand zitten. Ik help ze ontdekken wat er wél mogelijk is in het leven.”

“Ik werk ook als vrijwilliger bij de NSGK, de Neder-

landse Stichting voor het Gehandicapte Kind. Ik weet wat het is om met een beperking te leven want ik ben zelf licht visueel gehandicapt. Ik help jongeren met het vinden van een opstap in het leven. Wie kan je verder helpen, hoe krijg je contacten, dat zijn lastige dingen voor gehandicapten die vaak maar een heel klein netwerk hebben.

Ik heb er een aparte opleiding tot jongerencoach voor gedaan. We werken met Persoonlijke Toekomst Planning, een methode die is overgewaaid uit Amerika. De coaches helpen jongeren het beste uit zichzelf te halen. Samen gaan ze onderzoeken waar de jongere goed in is, wat de jongere wil en hoe hij of zij dat kan bereiken.”

“En ja, ik doe nog meer! Ik geef Nederlandse les en ik train 55-plussers in een cursus ‘Veilig over Straat’. Daar leren deelnemers wat ze kunnen doen om zich thuis en op straat veiliger te voelen.”

“Voor mij is de vanzelfsprekendheid van de welvaart weg. Ik heb heel weinig nodig en leef in het hier en nu. Iets doen voor een ander en leven vanuit hoop, niet vanuit angst, dat is mijn motto.”

Ben je of ken je een jongere met een beperking die interesse heeft in een Jongerencoach?

Mail dan naar judith.kakebeke@gmail.com.

LVL

Bankastraat 83
2585 EH Den Haag
070 350 34 86

www.verhandelvanlaar.nl

LUXE STUDIO'S TE HUUR IN

Residence Haganum

In Residence Haganum is het comfortabel wonen zonder zorgen. En als u zorg nodig heeft, dan maakt u gewoon gebruik van ons professionele zorgteam.

Residence Haganum is gevestigd in het gezellige Zeeheldenkwartier en beschikt over 29 woonzorgstudio's die van alle gemakken zijn voorzien. De zorg, begeleiding en activiteiten stemmen wij af op uw wensen.

U beschikt onder meer over een kitchenette, een ruime badkamer, een sfeervol restaurant, een ontmoetingsruimte met bibliotheek, een prachtige tuin, een beautysalon en een fysiotherapie-ruimte.

BELANGSTELLING?

Op www.residencehaganum.nl vindt u meer informatie. Belt u voor een rondleiding met 070 - 318 49 00.

Florence Allure

RESIDENCE
HAGANUM

Snel uw huis verkopen? Of hulp nodig bij de aankoop van een huis?

BURGER VAN LEEUWEN
GARANTIEMAKELAARS

BurgerVanLeeuwen Garantiemakelaars | Stevinstraat 157 | 070-3502304 | info@bvl.nl | www.bvl.nl

Dagelijks geopend voor lunch en diner

ma t/m vr van 08.30 uur tot 23.30 uur
zaterdag van 9.00 uur tot 23.30 uur
zondag van 12.00 uur tot 23.00 uur
keuken geopend tot 21.30 uur

Bankastraat 32
2585 EN Den Haag
T 070 350 38 16

Elke laatste zondag van de maand
live muziek vanaf 16.00 uur

Matzinger Eversdijk

Notarissen

Alexander Gogelweg 32
2517 JJ Den Haag

T (070) 35 88 000
F (070) 35 88 707

E notaris@matzingereversdijk.nl
I www.matzingereversdijk.nl

de tapperij

Lunch
Diner
Party
Borrel
Buffet
Catering

Atjehstraat 66
2585 VL Den Haag
Telefoon 070 352 39 98

Christi Kater en haar beelden van Gerard Fieret

‘Er bestaan geen mislukte foto’s’

Christi Kater begon te fotograferen toen ze 12 was. Ze kocht van haar zakgeld een Kodakje. “Aanvankelijk kiekjes, ik wilde de beelden van de mensen om me heen niet kwijt. Daarna ging ik de straat op. Later, toen ik bij een printshop werkte, kreeg ik van mijn werkgever een Ricoh en fotorolletjes. Ik leerde daar ontwikkelen en afdrucken. Er gingen duizenden foto's door mijn hand en dat maakt je kritisch”. Door dat ze prijzen won bij het fototijdschrift Zoom en tot fotografe van het jaar 2004 werd gekozen, kreeg ze goede professionele camera's met alles wat daarbij hoorde. Haar uitgangspunt is nog steeds: ‘Ga nooit zonder je camera de straat op’.

“Ik werkte me met een lach en wat flair overal naar binnen, bij optredens en gebeurtenissen. Nooit voor geregisseerde of geposeerde foto's, maar voor dat ene speciale beeld, het moment.” Ze heeft kunstenaars en politici gefotografeerd, maar voelt zich vooral thuis op straat. “Ik praat met mensen, pas dan kan ik fotograferen, als zij er niet meer aan denken. Ergens zit een verhaal, iets wat prikkelt.” Toots Thielemans deed haar denken aan het mondharmoonieaspel van haar vader en daarom speelde hij na zijn optreden

nog speciaal voor haar. Bijzonder zijn haar foto's van Gerard Fieret, bekend Haags kunstenaar, bevlogen en eigenzinnig fotograaf en kleurrijk randfiguur.

Fieret

“Ik woonde op de Denneweg en kwam hem vaak tegen. Soms belde hij op en had een stout gedichtje voor me gemaakt. Dan vroeg hij een grout: ‘kun je bij de sigarenboer de Playboy voor me halen?’ Hij gaf me een paar van de beerviltjes die hij in die tijd beschilderde. En ik fotografeerde hem. Ik zag hem al aankomen met een wolk van duiven om hem heen, ik hoefde maar naar de lucht te kijken. Zijn raam stond altijd open en zat onder de duivendrek. Zijn fiets met emmers voor stond vaak voor de Kunstkring. Fieret was bijzonder, hij was grappig, maar hij kon ook geweldig tekeergaan”.

Enkele van Christie's foto's zijn opgenomen in het Gemeentearchief en het archief van het Fotomuseum (GEM). Daar vond Nico Groot ze. “Hij benaderde me of hij ze mocht gebruiken in een lezing over Fieret in de Haagse Kunstkring.” Fieret was vanaf 2008 erlid van de Kunstkring. Bij zijn laatste bezoek, vlak voor hij in 2009 stierf, werd hij in zijn rolstoel de trap van de Kunstkring opgehesen. Hij momperde: ‘ik hoop dat ik nog levend thuiskom’. Werk van Fieret is in een aantal landen en musea terug te vinden. Groot vertelt: “Hij was woedend toen in het Leidse Prentenkabinet een medewerker de gerafelde randen van zijn foto's bijknipte”. Fieret had onder de vloer van zijn shabby woning een enorme hoeveelheid negatieven verstopt zonder veel bescherming.

Christi woont nu in Couperusduin. Fotografie is niet haar beroep, maar wel haar passie. En ze heeft een warm begrip voor Fieret, een uitzonderlijke man, waarmee zij zich in haar benadering van de fotografie enigszins verwant voelt. Fierets uitspraak was: ‘Er bestaan geen mislukte foto's.’

LVD

Albert Heijn Sumatrastraat, uw buurtwinkel

Openingstijden:
ma t/m za 08.00 uur - 22.00 uur
zondag 10.00 uur - 18.00 uur

Gewoon bij Albert Heijn

Bijzonder concept aan de Javastraat

Brasserie Up

Initiatiefnemer en eigenaar Willem Govers verwelkomt mij hartelijk als ik vanuit de kou de aangenaam warme brasserie binnenkom. Als we plaatsnemen krijg ik een verse kop koffie met een huisgebakken koekje erbij. Heerlijk.

De brasserie ziet er gezellig uit, met houten tafeltjes en in het midden een lange tafel met leesvoer. Ideaal om even aan bij te komen met een kop koffie of verse muntthee en een, natuurlijk huisgemaakt, taartje erbij.

Op 19 augustus dit jaar opende deze bijzondere brasserie aan de Javastraat 69a zijn deuren. Bij Up krijgen jonge mensen met een verslavingsverleden de kans in één jaar het mbo-diploma kok of gastvrouw/heer te halen. Dit gebeurt in samenwerking met het roc

Amsterdam. Vijftien leerlingen lopen vier dagen in de week stage in de keuken of de bediening, onder leiding van bevoegde docenten. Na de opleiding worden ze geholpen bij het vinden van een baan. "Het concept lijkt een beetje op 'Fifteen' van Jamie Oliver" vertelt Willem. "Ik wil deze jonge mensen graag een tweede kans bieden. Een diploma, eigenwaarde, toekomstperspectief". "Ook hoop ik de leerlingen liefde en enthousiasme voor het vak bij te brengen; laatst hebben we een workshop gehad van een bekende patissier, dat was geweldig. Het geleerde kan meteen in de praktijk toegepast worden". In de nabije toekomst hopen ze meer van dit soort workshops en misschien wel excursies aan te kunnen bieden. "Maar dan moet de zaak wel zo goed gaan draaien dat we dat kunnen betalen," zegt hij lachend.

Want makkelijk is het niet altijd. "Je werkt met leerlingen, en wel leerlingen met een verslavingsverleden. Dan kan je niet verwachten dat alles altijd op rolletjes loopt. Het zou geweldig zijn om één of twee betaalde krachten in dienst te hebben, om het allemaal net iets soepeler te laten gaan". Maar helaas staat de subsidiekraan niet wijd open. Govers kan geen 100% baangarantie geven, en dan valt het con-

'Bij Up krijgen jonge mensen met een verslavingsverleden de kans in één jaar het mbo-diploma kok of gastvrouw/heer te halen.'

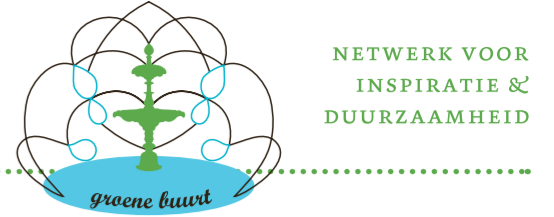
cept bij de verschillende instanties een beetje tussen wal en schip. "We moeten het dus grotendeels op eigen kracht voor elkaar krijgen". Aan de toewijding van Govers zal het niet liggen, hij gaat er met hart en ziel voor. De leerlingen zijn gemotiveerd en de kaart ziet er goed uit. Brasserie Up heeft alles in zich om een geliefde plek te worden in de buurt, waar mensen graag terugkomen.

Bij Up kan je tussen 08.00 en 10.00 uur terecht voor een vers ontbijtje van het buffet om de dag goed te beginnen. Op de lunchkaart staan verschillende verrassend belegde broodjes, salades, tosti's, quiche, panini's en verse soepen. Ook kun je hier terecht voor een fijne High Tea met allerlei huisgemaakte lekkertjes. Dat wordt smullen! En zeker niet onbelangrijk, Brasserie Up werkt diervriendelijk en duurzaam met zo veel mogelijk biologische producten, bijvoorbeeld uit de tuin van Pluk Den Haag.

Het team van Brasserie Up verwelkomt u graag. Op vertoon van dit artikel krijgt u een kop koffie of thee met zo'n lekker huisgemaakt koekje erbij.

www.brasserieup.nl NVDL

BERICHTEN VAN DE GROENE BUURT

"Afvval is iets om over na te denken. Als we er anders tegen aan gaan kijken dan zien we afval als een verzameling waardevolle herbruikbare grondstoffen" dit zei wethouder Boudewijn Revis bij de start van de afvalvrij-actie 100-100-100 op 31 oktober jl.

Den Haag afvalvrij

De landelijke actie 100-100-100 heeft zoveel mogelijk gemeenten opgeroepen mee te doen met deze actie. Hierbij gaan 100 huishoudens proberen om 100 dagen, 100 procent afvalvrij te leven. Zo goed mogelijk afval te scheiden met zo min mogelijk restafval (dat is dat zakje dat elke week aan de rand van de stoep staat en in de verbrandingsoven verdwijnt). De gemeente Den Haag heeft samen met Duurzaam Den Haag deze uitdaging aangenomen. Het enthousiasme om mee te doen was zo groot dat bij de start op maandag 31 oktober in het Nutshuis bleek dat 200 duurzame Haagse huishoudens zich hadden aangemeld.

100-100-100 in de praktijk
Vijf wijkbewoners hebben zich aangemeld om mee te doen met 100-100-100. Tot 7 februari gaan Carien Janssen van Raay, Greetje Willemsma, Loes van Lakerkeld, Marjan Teesing en Thesa Prisse hun uiterste best doen om vuilniszakvrij te worden. De eerste weekopdracht hebben we reeds achter de rug. Die luidde: noteer hoeveel nieuwe verpakkingen je op 1 dag openmaakt. Deze opdracht dwingt je om op zoek te gaan naar onverpakte producten. Of zoals

'En ik heb goed gekeken naar de inhoud van mijn keukenla. Daar tref je een enorme hoeveelheid potjes aan gevuld met restjes'

Loes zei: "ik heb bij AH gezocht naar onverpakte biologische appels en losse champignons. Dat hebben ze niet, maar ik heb wel in plaats van een plastic doosje ananasschijfjes, dat ik normaal gesproken koop, een hele ananas gekocht en die zelf gesneden. Eigenlijk veel lekkerder.

Greetje heeft met de weeghaak, die we hebben gekregen bij de start van de actie, haar restafvalzak gewogen en zette afgelopen vrijdag nog maar een 0,9 kilo wegende vuilniszak aan de stoeprand. En ik (Marjan) heb eens even goed gekeken naar de inhoud van mijn keukenla. Daar tref je een enorme hoeveelheid potjes aan, gevuld met restjes (risotto) rijst of bonen, quinoa of gemalen kokos enz. Ik neem me voor om die eerst maar eens op te gaan maken. In mijn eenpersoonshuishouden gebeurt het geregeld dat ik een verpakking niet helemaal opmaak. Dat gaat wel keurig in een potje, maar als ik gasten krijg dan zijn deze restjes vaak onvoldoende voor meerdere personen. Ik koop dan een nieuw pak waar wat van overblijft enz. enz. Voorlopig voor mij geen nieuwe verpakkingen!

We zitten, als ik dit schrijf, in week 2 met als opdracht: fotografeer alle restanten van een door jou bereide maaltijd. De schillen en de dozen zozeged. Daar zit natuurlijk ook wel weer iets tussen dat bij het restafval moet worden weggegooid.

Als u nieuwsgierig bent geworden en meer wilt weten over het verloop van de actie dan kan ik u een aantal interessante websites vol tips en informatie aanbevelen:

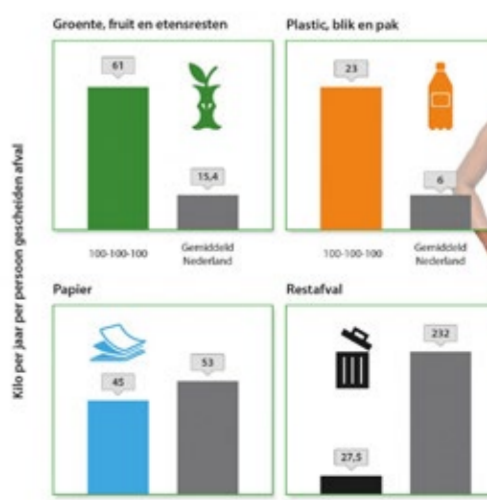
www.100-100-100.nu

www.youtube.com/watch?v=pF72px2R3Hg

www.ikrecycleblik.nl

www.meldpuntverpakkingen.nl

www.duurzaamdenhaag.nl

bron: www.100-100-100.nu

MT

De bewoners of eigenaren van onderstaande projecten kozen allen voor de hoogwaardige kwaliteit en professionele aanpak van Alexandria Garantie Aannemers. Heeft u ook plannen voor een verbouwing of bent u aan vastgoedonderhoud toe, kijk dan voor meer informatie en/of een prijsaanvraag op www.alexandriabv.nl

Bankastraat

Sumatrastraat

Nieuwe geologische kaart van Den Haag

Celebesstraat

Prinsevinckenpark

Gratis inloopspreekuur vastgoedonderhoud
Als eigenaar van een woning die meer dan een eeuw oud is kunt u verschillende bouwkundige problemen tegenkomen. Zo loopt de bekende Haagse Beek* voor een groot deel onder uw geliefde buurt waardoor oude woningen te maken hebben met verschillende vormen van vochtproblematiek. Vandaar dat wij eens per maand een gratis inloopspreekuur houden in Wijk- en dienstencentrum 't Klokhuis, aan de Celebesstraat 4. Hier kunt u tussen 18:00 en 20:00 uur vrijblijvend terecht met al uw onderhoudsvragen aangaande uw vastgoed. Graag een e-mailbericht (zie site) voorafgaand aan uw bezoek zodat we u niet onnodig moeten laten wachten.

www.alexandriabv.nl

PARKSTAETE
SCHILDERSWERKEN

Van de hand van de Meester

www.parkstaeteschilderswerken.nl

De Haagse Boekeriej

Literatuur ~ Kinderboeken
Antroposofie ~ Filosofie
en heel veel kunstkaarten

Frederikstraat 24 • 2514 LK Den Haag
(070) 346 48 00 • info@haagseboekeriej.nl
www.haagseboekeriej.nl

APOTHEEK NAUTA

• Bankastraat 60, 2585 EP Den Haag
Telefoon (070) 354 00 70
• Javastraat 5
Telefoon (070) 365 60 62

Geopend maandag t/m vrijdag van 8.30-17.30 uur. Op zaterdag van 11.00-15.00 uur alleen Bankastraat.

Ook voor bezorging aan huis of op het werk (op het voor u gewenste tijdstip en kosteloos)

Archipel

Fysiotherapie
Manuele therapie
Psychosomatische fysiotherapie
Medische Fitness
Consulten
Advies/begeleiding

Sumatrastraat 205
2585 CP Den Haag
070 - 3503990
Locatie "De Bataaf"
Ver Huëllweg 2
2585 JC Den Haag
070 - 3506944

www.archipelfysiotherapie.nl

Zorg thuis nodig?

Bel met Gideon Baltés
Wijkverpleegkundige
Belgisch Park
T. 06 - 82 01 06 41

Vestiging Scheveningen / Belgisch Park:
Renbaanstraat 133
2586 GA Den Haag

(070) 379 33 03 / hwwzorg.nl

Java

SCHOENREPARATIES • SLEUTELS • SPANNERS • VETERS
INLEGZOLEN • ONDERHOUDSMIDDELEN

JAVASTRAAT 57, 2585 AG DEN HAAG
RONDJAVASCHOENSERVICE.NL • WWW.JAVASCHOENSERVICE.NL
TEL. 070-792 02 89

J.J. STROÏNK

SINDS 1979
TANDPROTHETICUS

- Gespecialiseerd in volledige en frame gebitsprothesen ook op implantaten
- 30 Jaar lange ervaring en persoonlijk advies
- Vergoeding vanuit de basisverzekering tevens bij bezoek aan huis
- Voor spoedreparaties en pasvormcorrecties kunt u ook bij ons terecht volgens afspraak
- Onze praktijk is rolstoeltoegankelijk

Riouwstraat 17, 2585 GP Den Haag (070) 35 00 482
Website: www.praktijkstroink.nl

Archipel

ZONWERINGEN & ROLLUIKEN
Paramaribostraat 143, 2585 KB Den Haag

Tel. 070-346 17 70
archipelzonwering@gmail.com

Gespecialiseerd in zonweringen en rolluiken sinds 1949

MEIJER

FINANCE

Marius Meijer AARB

Javastraat 14
2585 AN 's-Gravenhage
Tel.: 070 - 360.02.32
www.meijerfinance.nl

PIANOLES

Archipel & Willemspark
Voor beginners en gevorderden door gediplomeerd docent

Hans van der Ham
Burg. Patijnlaan 444, T 06 547 052 40, mail@hansvanderham.nl

Celeste Parfums

Acqua di Parma Leonor Greyl
Annick Goutal Lorenzo Villorosi
Caudalie Mason Pearson
Cire Trudon Molton Brown
Creed Parfums D'Orsay
Diptyque Penhaligon's
Geo F. Trumper Serge Lutens

24/7 online
FREDERIKSTRAAT 963 - 070-346 14 87
WEBSHOP WWW.CELESTE-PARFUMS.NL

Gransjean

WIJNEN EN DELICATESSEN

Steeds voor u op zoek naar bijzondere lekkernijen!

Bankastraat 12, Den Haag
www.gransjean.nl

Koffiehuys De Prinsevink

Kerkhoflaan (t.o. Prinsevinkpark)

Een gezellig koffiehuys met terras waar Frank en Maryam van der Valk u gastvrij ontvangen en laten genieten van diverse specialiteiten.

U heeft bij ons een ruime keuze uit diverse belegde broodjes, uitsmijters, soepen etc.

Geopend van maandag t/m vrijdag van 6.30-18.00 uur.
tel. 070 350 47 25
www.prinsevink.nl (catering)

DE CONIFER

TUINAANLEG EN ONDERHOUD HOVENIERSBEDRIJF

Ook voor uw sierbestrating, kleine sloopwerkzaamheden, balkon, snoeien en roeien van bomen.

R.G. v. Straaten
Borneostraat 54
2585 TW Den Haag

Telefoon/Fax: 070-3541806
i/est na 18.00 uur
Mobiel: 06-53780411
Mail: info@deconifeer.nl

ANNETTE POLDERMAN

LIJSTEN / ENCADREMENTEN

BANKA STRAAT 85
2585 EH DEN HAAG
TELEFOON: 070 - 355 62 25

Chr. Th. JEHEE

Steenhouwerij en Natuursteenhandel

Gevelbekleding - Schouwbekleding
Trapbekleding - vloeren
Vensterbanken - Grafmonumenten

Sumatrastraat 30 2585 CS Den Haag
Telefoon 070-350 44 80 Telefax 070-352 08 06

Drost & Juten

Netwerk Notarissen

Samen kunnen wij meer voor u betekenen

Postbus 85694, 2508 CJ Den Haag
Nassauplein 36, 2585 ED Den Haag
Telefoon (070) 342 51 00
Fax (070) 356 27 38
E-mail info@drostjuten.nl
Op afspraak ook 's avonds geopend

Oostenrijkse lekkernij voor Kerstmis

Kipferl

GEUREN & KLEUREN IN DE WIJK

Wanneer je echtgenoot in diplomatieke dienst is, dan kom je als gezin ongetwijfeld terecht in 'een reis om de wereld'. Je komt daar waar je heen wordt gestuurd.

De Oostenrijkse Romelia Hamburger heeft met Nederlandse man Arjan en zoon Pelle vele jaren doorgebracht buiten onze grenzen: Bamako in Mali, Parijs, 2x zes jaar in New York en Lima in Peru. Nu wonen ze al weer diverse jaren in de Riouwstraat.

Wie heb ik hier alles moeten overdoen en dat is gelukt in 3 jaar, naast een baan als hoofd Therapeutische Woonvoorziening. In de landen waar we gewoond hebben, had ik naast betaald werk, vaak ook vrijwilligerswerk, maar in New York was ik jaren psychologe. Nu ben ik vrijwilliger op diverse terreinen (ziekenhuis, jeugdtheater school enz).

Romelia: 'Alles bij elkaar hebben we nu 18 jaar in Den Haag gewoond, steeds komen we terug in de Archipelbuurt, weliswaar op verschillende plekken. Maar deze wijk trekt! En we voelen ons hier erg op ons gemak. Nederland is een comfortabel en goed georganiseerd land. Als ik uit New York kwam waar we dus lang woonden, dan kon ik me bij voorbaat al verheugen over de verse groenten van Exotenhof en AH, het smaakt tenminste naar iets'.

Een echt Kerstrecept

Wie voortdurend door de wereld reist en verblijft, kan ongetwijfeld een heerlijk gerecht bedenken uit al die landen. Maar al pratend en ons realiserend dat de wijkkrant in december uitkomt, kwam Romelia met een echt Oostenrijks recept dat haar zeer dierbaar is, Kipferl, een elegant en heel lekker kerstkoekje. 'Ik ben er dol op. Het was een van de favoriete recepten van mijn vader, een fantastische en begenadigde kok, die eigenlijk zonder recepten en ook zonder weegschaal de meest mooie gerechten op tafel kon zetten. Alles deed hij op gevoel, zoveel bloem, zout, melk,

Terug in Den Haag
Was het moeilijk om in Nederland te aarden, zeker met de taal en gewoonten? 'Ik ben als eerste naar de Nonnen gegaan in Vught. Ik had psychologie gestudeerd, maar dat diploma werd - toen - niet erkend,

'Het was een van de favoriete recepten van mijn vader die zonder recepten en ook zonder weegschaal de meest mooie gerechten op tafel kon zetten'

boter etc etc, Er kwam geen weegschaal aan te pas en altijd was het resultaat perfect. Ik weet niet hoe hij het deed, hij was niet eens kok van huis-uit. Hij was medicus. Kipferl, dozen vol stonden met Kerstmis op tafel. Je kunt ze heel lang bewaren, maar bij ons waren ze binnen een paar dagen al verdwenen. Zo lekker!!

Smakelijke Kerst!

svP

Vind het Kipferl recept op www.archipelwillemspark.nl

Ornamenten in Archipel & Willemspark

Als nieuwe bewoner van de Archipel maakte ik laatst een wandeling door de wijk. Ik genoot van de rust en de grandeur die veel straten volgens mij nog uitstralen.

Instituut Bouscholte, jongensschool

Eén van de vier koppen uit Atjeh

Opvallend daarbij waren de diverse prachtige ornamenten die de verschillende gevels sierden, zoals op het Bankplein en in de Celebesstraat. Nieuwsgierig geworden naar de betekenis van die mooie kopjes en sculpturen had ik hierover een kort gesprek met Jacob Bijl, stadsgids van het gilde.

Hij wist mij veel te vertellen over de achtergronden van de afbeeldingen en de ornamenten. Ze waren in de eerste plaats bedoeld als vingerwijzing naar de functie van het huis of het gebouw. Daarnaast waren ze een uiting van de welstand en de culturele ontwikkeling van de eigenaar. Zo was in de Surinamestraat 25 ooit een bijzondere jongensschool gevestigd, het instituut Bouscholte. Voor het jongens-

kopje boven de deur heeft de leerling Van Walgeren model gestaan. Het pand is van architect Westra en is een gemeentelijk monument.

Het huis in de Riouwstraat 216, op de hoek van de Koninginnegracht was ooit in bezit van een oud Indiëganger, die zijn fortuin had verdiend op de plantages. De vier koppen aan de gevel zouden een afbeelding zijn van mensen uit Atjeh.

Appeltjes van Oranje?

De statige huizen in de Alexanderstraat 3 t/m 15 en 4 t/m 18 zijn Rijksmonumenten. Ze zijn omstreeks 1860 gebouwd door de architect Delia. Opvallend zijn daar de appeltjes van Oranje hoog tegen de gevels aan weerszijden van de gebouwen. Helaas heb ik de betekenis van deze appeltjes niet kunnen achterhalen. Woonde hier ooit personeel van de koninklijke familie; waren de huizen het eigendom van deze familie of zijn de appeltjes slechts een speelse creatie van de architect? De Sophialaan en Alexanderstraat zijn immers vernoemd naar de kinderen van Willem II. Misschien heeft U als lezer hiervoor het verlossende woord?

ES

Wijn op Dronk

Antiquariaat van der Steur

Rare books, Old Master prints
high quality wines
Zeldzame boeken, prenten
kwaliteitswijnen

Balistraat 81B
2585 XN Den Haag

+31 (0) 6 517 921 66
wijnopdronk.nl
+31 (0) 70 743 90 80
vandersteur.nl
antiquariaatvandersteur.nl

de heeren VAN STEEN

VAST GOED

VERHUUR | AANHUUR | VERKOOP | AANKOOP | TAXATIES | BELEGGINGEN | CONSULTANCY

WWW.HEERENVANSTEEN.NL

Architecten die bouwden in Archipel&Willemspark

Couperusduin

Een experiment uit de zeventiger jaren

Aan de Burg. Patijnlaan en de Timorstraat verrees in 1974 het eerste deel van het Couperusduin als een woonheuvel op een hersteld glooiend duin. Met de gele stenen en groene kozijnen heeft het de kleuren van zand en helmgras als een echt duin.

Een stad in het klein, op de plaats van de voormalige Alexander kazerne, als een vorm van verdicht stedelijk wonen dat zich volgens de architecten voegt in de bestaande stad. De binnentuinen met slingerende paden en grote bomen die op het parkeerdek zijn aangelegd creëren een aangename sfeer en rust. Het Couperusduin vond al snel waardering. Wegens het succes van het eerste deel, een S-vormig gebouw, volgde een tweede bouwdeel dat zich uitstrekt tot aan de Bonistraat en met lagere bebouwing overgaat in het straatbeeld aldaar. De kleuren van de stenen zijn hier afgestemd op de sfeer ter plaatse.

Grote diversiteit

Verder kenmerkt het complex zich door een grote diversiteit aan woningtypen met als uitgangspunt de driekamerwoning. De toegang tot de woningen gebeurt via inpandige gangen, trappenhuis en galerijen. De splitlevelwoningen hebben in veel gevallen gevels aan straat- en tuinzijde, verder kent het complex maisonnettes en dakwoningen in vele vormen.

Een aantal woningen heeft extra kamers in de glooiing aan de kant van de Haagse Beek. Het water is een aftakking van de Haagse Beek en vormde de slotgracht rond het kazernecomplex. Bijzonder element is de ronde uitbouw op de hoek van Patijnlaan en Timorstraat, ooit woonzitel van Joke Bruijs. Bruijs, een Rotterdamse die zich zeer wel thuis voelde in dit Haagse woongebouw in onze buurt.

Woonheuvelgedachte

Het woonheuvelidee kent voorgangers, bijvoorbeeld in de vorm van de Habitat op de Expo 67 in Montreal, de ideeën van Constant en Yona Friedman, de futuristische woonheuvels van de gebroeders Das en woonheuvels in London. Piet Blom ontwikkelde de Kashba gedachte. Hoewel deze werd ontwikkeld

voor de Amsterdamse Jordaan werden zijn ideeën later gerealiseerd in de vorm van paalwoningen in Hengelo, Helmond en Rotterdam. Het Couperusduin is ook een uiting van de tijdgeest. De architecten Sjoerd Schamhart, medeoprichter van Atelier PRO, en de toen beginnende architect en latere directeur van PRO Hans van Beek zetten zich met hun ontwerp af tegen de gangbare flatgebouwen en met name het 'gebrek aan plooibaarheid' ervan in de bestaande stad met Lindoduinflat als voorbeeld. Hans van Beek vertelt hierover: "Lindoduin was een duin dat werd afgegraven, een grote parkeervlakte was het resultaat. Bij Couperusduin was het omgekeerd, we troffen een afgegraven duin in de vorm van een exercitieterrein aan en hebben het duin als het ware weer teruggebracht met het parkeren eronder". Lindoduin wordt ook gekenmerkt door allemaal gelijke woningtypen en doet geen recht aan de omgeving. Met het Couperusduin hadden de architecten in elk geval een heel andere gedachte. Dat idee kreeg van het ministerie van VROM het predicaat Experimenteel. Couperusduin kreeg veel publiciteit zowel in Nederland als in het buitenland. Het later gebouwde Alexanderflat complex op het andere deel van het kazerneterrein, vormt een contrast met het Couperusduin. Maar daarover later meer in deze krant.

Bart Brouwer

Ronde uitbouw hoek Burgemeester Patijnlaan en Timorstraat

BSR
Incasso & Gerechtsdeurwaarders

Riouwstraat 142 - 2585 HV Den Haag - www.bsrincasso.nl

PC LOOPT NIET LEKKER?
Tijd voor PC Refresh!

Pc • laptop reparatie
 Apple reparatie
 Computerverkoop
 Hulp op locatie

Gratis diagnose!

Voor elke pc of laptop een oplossing, particulier, ZZP én MKB!

070 220 00 01 | www.pcrefresh.com

Vertrouwd.

070 324 50 50 | info@nassauhuis.com

NASSAUHUIS
MAKELAARDIJ O.G.

Spaans spreken...

...VANAF DE EERSTE LES!

- Spaans leren spreken met Paola in Archipelbuurt
- Hier leert u - in kleine groepen (3-5 personen) of individueel - op informele manier de Spaanse taal direct toe te passen.
- Spaans voor kinderen is ook mogelijk.
- Gratis intakegesprek!

Mobiel: 06-22104214 Mail: paolavarelamarnich@hotmail.com
www.spaansmetpaola.net

Nieuwsbrief A&W

Altijd op de hoogte

Word abonnee op de digitale nieuwsbrief van Archipel&Willemspark.

Typ het webadres www.archipelwillemspark.nl in en klik links bovenin op de enveloppe.

Zo simpel is het!

In Het Schakelpunt...

SCHAKELPUNT
BURGERMEESTER
PATIJNLAAN
1900

Het Schakelpunt is open op 2e Kerstdag

Wij zorgen voor een gezellige koffietijd tussen 10.00-12.00 uur en de vrijwilligers heten de oudere wijkbewoners van harte welkom, Burg. Patijnlaan 1900.

Sinterklaas-Bingo! dinsdag 6 december

Op dinsdag 6 december is er tussen 13.00-16.00 uur een Sinterklaas-Bingo in Het Schakelpunt, Burg. Patijnlaan 1900. Kosten één boekje met 3 rondes is € 5 inclusief drankje en hapje. Extra boekjes zijn € 3.

Bewegen op de stoel Gymnastiek 55+

In het Schakelpunt, Burg. Patijnlaan 1900, vindt er op de dinsdag tussen 11.00 en 12.00 uur "Bewegen op de stoel" plaats. Onder leiding van mevr. P. van der Linden worden er oefeningen aangeboden, die op de stoel uitgevoerd worden. De oefeningen

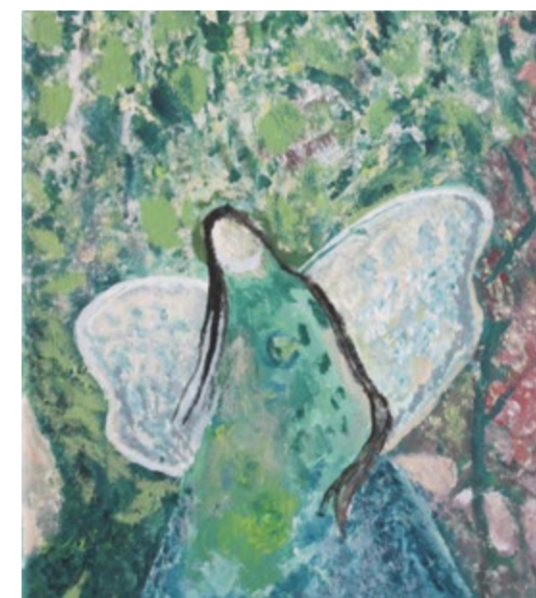
worden ondersteund door muziek. De kosten bedragen € 6 per maand en met een Ooievaarspas betaalt men € 3 per maand. Voor informatie kunt u terecht bij dhr. M. Wenzel, ouderenconsulent St. Zebra, tel. 06-433 952 89.

Maaltijdproject Schakelpunt stopt!

Het maaltijdproject in het Schakelpunt wordt in december beëindigd. Hiertoe is besloten omdat de belangstelling hiervoor te klein is gebleken.

Woensdag 14 december a.s. is de laatste keer. Daarna kunnen mensen, die gezellig gezamenlijk in de wijk willen eten, nog wel terecht op dinsdag in 't Klokhuis.

Creatieve middag 1x per maand Komt u ook!?

Welke mensen vinden het leuk om in de Ontmoetingsruimte van Het Schakelpunt 1x per maand te komen schilderen, tekenen, mandela's te kleuren of kaarten te maken en zo hun liefhebberij weer op te pakken. Er wordt géén les gegeven en ieder doet wat hij zelf als hobby heeft en neemt ook zelf materiaal mee. De kosten zijn € 1 voor thee of koffie en ieder ruimt zijn eigen materiaal weer op.

dinsdagmiddag 13 december
tussen 13.30-15.30 uur

De volgende creatieve middag is op 3 januari 2017.

De Budgetkring, iets voor u?

Vind u het leven ook zo duur? Zou u meer willen overhouden? Sparen voor leuke dingen in plaats van krap zitten? Doe dan mee in een Budgetkring en ervaar dat je meer kunt doen met minder. Deelname is gratis.

In Budgetkringen leren mensen met elkaar en van elkaar weer greep te krijgen op hun budget en een duurzame leefstijl te ontwikkelen. Het is belangrijk dat mensen inzien dat een gelukkig leven niet bepaald wordt door hoeveel geld je hebt, maar hoe je ermee omgaat. Het idee hierbij is: Goed met je budget omgaan = goed in het leven staan. Een budgetkring is geen praatgroep, maar een werkgroep, bedoeld voor persoonlijke actie.

De meerwaarde

De meerwaarde van Budgetkringen is dat het mensen bij elkaar brengt, dat deelnemers concreet aan de slag gaan om dingen anders aan te pakken in hun eigen leven en vanuit een positieve sfeer. Uit onderzoek blijkt dat actief meedoen in de Budgetkring deelnemers geldbewust maakt. Zij kunnen hun financiële

problemen beter aan en ze worden sterker en staan positiever in het leven. Een Budgetkring bestaat uit ongeveer acht tot tien deelnemers en één of twee getrainde kringbegeleiders. De kring komt regelmatig bij elkaar (wekelijks of tweewekelijks) en het programma telt tenminste 12 bijeenkomsten. Daarbij gaat het om concrete zaken als: hoe krijg ik mijn energierekening omlaag, hoe maak ik goedkope voedzame maaltijden, hoe stel ik een maandbegroting op, enzovoort. Leidraad vormt het leer- en werkboek "Gelukkig met Genoeg" met opdrachten, oefeningen en inspirerende teksten.

Wilt u aan een budgetkring meedoen of daar meer informatie over weten? Neemt u dan contact op met Nuri Akjol, participatiemedewerker bij St. Zebra, t. 06 433 952 90 | 070 205 22 79.

De parochie van de H. Jacobus de Meerdere aan de Parkstraat vormt samen met de Broeders van St. Jan van het Willibrordushuis in de Oude Molstraat een spiritueel centrum in het hart van Den Haag. De kerk staat aan de rand van onze wijk en Archipel&Willemspark behoort tot deze parochie. Elke zondag zijn er drie Eucharistievieringen om 9.00, 10.15 (Latijnse Hoogmis) en om 12.00 uur (gezinsviering). Voor overige vieringen en activiteiten in de week zie onze website.

Bezoekgroep de St. Jacobsstaf

In de Archipel&Willemspark is de bezoekgroep van de Jacobusparochie de St. Jacobsstaf actief. Zij bezoeken mensen die aan huis gebonden zijn, begeleiden bij dokters- of ziekenhuisbezoek en organiseren uitstapjes. Ook voor begeleiding en vervoer bij kerkbezoek. Belt u ons gerust: Lore Olgers t. 324 41 18. Iedereen kan een beroep op ons doen. Ook als u zo maar eens wilt praten.

Kerstviering voor ouderen

Op donderdagmiddag 22 december is er een feestelijke Kerstbijeenkomst in de zaal van de Pastorie. U wordt - zo nodig - thuis opgehaald voor de H. Mis van 12.45 uur, daarna komen we samen in de pastorie voor een gezellige High Tea met muziek, kerstverhalen en kerstdichtjes. Iedereen is welkom. Wilt u dit ook eens meemaken bel ons gerust. Het is een mooie en gezellige manier om in de sfeer van Kerstmis te komen. Voor informatie en opgave: Lore Olgers t. 324 41 18 of Astrid Cohen t. 785 16 51.

Inzameling Voedselbank Haaglanden

Tijdens de Advent zullen weer houdbare voedingsmiddelen worden ingezameld voor de Voedselbank in Den Haag, zodat men met Kerstmis wat extra's aan de voedselpakketten zal kunnen meegeven. U kunt uw bijdragen van 13 november tot 16 december achter in de kerk afleveren.

Nachtmis

Op 24 december om 24.00 uur pontificale Nachtmis. Kerk is open vanaf 23.30 uur voor gezamenlijke kerstzang. Tijdens de nachtmis wordt de Missa Brevis in F (Jugendmesse) van Josef Haydn ten gehore gebracht met groot koor, orgel en orkest.

Kerstviering voor kinderen

Op 25 december om 14.00 uur (maar kijkt u nog even op de website, het kan worden vervroegd) kerstviering voor kinderen bij de levensgrote kerststal achter in de kerk. Zeer toegankelijk ook voor de hele kleintjes.

Uitstapjes voor ouderen in 2017

Ook in 2017 zal er weer elke maand een uitstapje zijn voor ouderen. Het programma is begin januari bekend en wordt in de wijkkrant bekend gemaakt. U kunt hierover bellen met Lore Olgers 9tel. 324 41 18.

Pastorie H. Jacobus de Meerdere
Vicaris: Dr A.J.M. van der Helm | t 360 55 92 | jacobus@rkdenhaag.nl

rkdenhaag.nl/geloofsgemeenschappen/h-jacobus-de-meerdere

't KLOKHUIS

De Telefooncirkel Veilig en vertrouwd!

De **Telefooncirkel** is er voor wijkbewoners die alleen wonen, of moeilijk de deur uitkomen. De deelnemers aan de Telefooncirkel bellen elkaar in een afgesproken volgorde. De Telefooncirkel wordt iedere ochtend gestart door een vrijwillige medewerker tussen 9.00 en 9.30 uur. De laatste deelnemer belt de vrijwillige medewerker. Zo is de cirkel rond. Deelnemen aan de telefooncirkel betekent iedere dag contact met andere deelnemers aan de telefooncirkel en in sommige situaties kan tijdig hulp ingeschakeld worden. Is de telefooncirkel misschien iets voor u?

Informatie mevr. Lien Duran, T. 211 04 59
dhr. M. Wenzel, T. 06 433 952 89

Wijk- en Dienstencentrum 't Klokhuis

Celebesstraat 4
2585 TJ Den Haag
T. 070 350 35 11

I. www.stichtinghetklokhuis.nl
E. stichtinghetklokhuis@live.nl
F. www.facebook.com/klokhuis.denhaag

Openingstijden 't Klokhuis
maandag t/m donderdag 09.00 – 16.00 uur,
vrijdag 9.00 – 13.00 uur.

U kunt voor informatie, reserveringen en toegangskaarten van activiteiten bij onze infobalie terecht, dagelijks van 9.00 uur tot 13.00 uur.

Bestuur Stichting Het Klokhuis

De heer Ruud Klein
voorzitter
ruudklein@stichtinghetklokhuis.nl

Mevrouw Liesbeth de Bles
bestuurslid
liesbethdebles@hotmail.com

De heer Willem Oostdam
penningmeester
ienwoostdam@ziggo.nl

De heer Wijnand Punt
bestuurslid
wpunt40@live.nl

Stichting Ouderenwerk AWZ/K
Secr. mw G. Arkes, van Speijkstraat 37A
2518 EV Den Haag, T. 392 74 96

Ouderenconsulent Matthias Wenzel,
spreekuur tussen 11.00 – 12.00 uur op afspraak
via 't Klokhuis, T. 350 35 11

Wijkbus 'STAP IN'
aanmelden/info: tussen 9 – 10 uur, T 352 04 16

Telefooncirkel A/W/Z
Info coördinator
w Lien Duran, T 211 04 59
mw M. Simonis-van Harten, T 350 34 94

Bloedafname en Trombosedienst
De Trombosedienst neemt, in samenwerking met het Bronovo Ziekenhuis, iedere dinsdag bloed af in het Klokhuis. U kunt terecht tussen 10.00 en 11.00 uur.

EXPOSITIE

Liesbeth de Beyl

Van november 2016 tot in januari 2017 kunt u in het Klokhuis het figuratieve werk van Liesbeth de Beyl aanschouwen.

Spreekuur computergebruikers

Heeft u problemen die u wilt voorleggen aan een deskundige? Komt u dan langs op het spreekuur op donderdagmorgen (AL). U kunt zich aanmelden per telefoon 070 350 35 11.

Bibliotheek in het Klokhuis

Iedereen kan lid worden van de bibliotheek voor € 5 per jaar, voor de mensen met een ooievaarspas is het zelfs gratis. Er is een ruime en leuke collectie boeken aanwezig, deels afkomstig van de Openbare Bibliotheek. Openingstijden: elke vrijdagmorgen tussen 10 uur en half 12, Celebesstraat 4; biljartzaal 1e verdieping; tel 070-350 35 11.

Gezellig pannenkoeken eten

Ouderwetse pannenkoeken (naturel of met spek) worden gebakken op maandag zo tussen 12.00 en 13.00 uur. Reserveren is niet nodig en de kosten zijn ongeveer € 1,- per pannenkoek. Kinderen, ouders en grootouders, maar ook alleenstaanden zijn welkom.

Een goede maaltijd op dinsdag

Voor de heerlijke 3-gangen maaltijd op dinsdag van 17.15 – 18.30 uur, bestemd voor wijkbewoners van 55+, kunt u uiterlijk tot maandag 13.00 uur reserveren op 070 350 35 11. De kosten zijn € 6 per persoon.

Potrettekenen

Doet u ook mee aan portrettekenen. Iedere dinsdag in het Klokhuis van 13.30 tot 17.30 uur.

Tafeltennissen

Op maandag tafeltennissen wij van 13.15 uur tot 14.45 uur. Joop Jansen, t. 06 509 642 64 / 070 350 51 47

Koersbal ~ Een gezellig balspel!

Elke vrijdagmorgen van 10.00 -12.00 uur wordt niet alleen serieus maar ook gezellig koersbal gespeeld op de groene mat in de benedenzaal van het Klokhuis. De spelleider, de heer Piet Damen wil ook u graag ontmoeten. Er is wekelijks een vaste groep spelers (dames en heren 55+), maar er is altijd plaats voor nieuwe leden of voor belangstellenden die eens willen komen kijken of meespelen. Daarvoor kunt u zich aanmelden bij de administratie van het Klokhuis, tel 070 350 35 11.

Leuke ideeën voor activiteiten

Het bestuur van het Klokhuis zoekt ideeën voor nieuwe activiteiten die we kunnen opstarten. Graag per brief, email of telefoon doorgeven aan het kantoor. stichtinghetklokhuis@live.nl of 070 350 35 11 of kom eens langs, Celebesstraat 4, 2585 TJ Den Haag.

Een tablet cursus van Allemaal Digitaal!

U bent er vast wel eens tegenaan gelopen: bijna alles regelt en bekijkt u tegenwoordig op internet. Met het gebruik van internet blijft u langer zelfstandig en betrokken bij de maatschappij. Met een tablet kunt u leren hoe u internet kunt gebruiken. Bijna iedereen kan het leren. U hoeft geen enkele computerervaring te hebben om aan een cursus deel te nemen. Tijdens de basiscursus leert u spelenderwijs hoe een tablet werkt. De cursus wordt zoveel mogelijk afgestemd op uw niveau. En tijdens de cursus ontmoet u meteen nieuwe mensen! De prijs per cursus is verschillend, maar u kunt al een cursus volgen vanaf € 10 (Met Ooievaarspas vanaf € 5).

Allemaal Digitaal

Weet u niet zo goed naar welke cursus u wilt gaan? Heeft u vragen over de tablet met Ooievaarspaskorting of gaat u liever eerst naar een voorlichtingsbijeenkomst waar u informatie krijgt over de mogelijkheden van de tablet? Bel dan met een medewerker van Allemaal Digitaal: 070 353 32 10.

PROGRAMMA HET KLOKHUIS

DAGELIJKS

Koffie & thee in de ontmoetingsruimte
09.00 tot 16.00 uur (vrijdag tot 13.00 uur)
Gebruik van de computers en tijdschriften

MAANDAG

Gym voor ouderen 55+
09.30 uur Er zijn 3 lessen, MBVO.
Spreekuur Ouderenwerk Zebra

10.00 tot 12.00 uur

— op afspraak

Pannenkoeken eten

12.00 tot 13.00 uur

Tafeltennis

13.30 tot 15.00 uur

DINSDAG

Bewonersorganisatie Archipel & Willemspark

09.00 uur

Trombosedienst + Bronovo prikpost

10.00 tot 11.00 uur

Portrettekenen gevorderden

13.30 uur

Maaltijd voor 50+

17.30 uur

3-gangenmaaltijd. Kosten €6.

Aanmelden voor maandag 12.00 uur.

Juridisch spreekuur

19.00 uur Laatste dinsdag van de maand

— op afspraak

Bouwkundig spreekuur

19.00 uur 3e dinsdag v.d. maand

— op afspraak

WOENSDAG

Yoga

09.00 uur Engelstalig

Indische Koempoelan

13.00 tot 16.00 uur

2e woensdag van de maand

Kaarten bij de administratie

Oogvereniging

09.00 tot 16.00 uur

1e woensdag van de maand

Sodurado

16.15 uur 5-15 jaar

Trimmen

19.00 uur

Alexander Techniek

— op afspraak

DONDERDAG

Spreekuur computers

in de ochtend aanmelden bij kantoor

Alexander Techniek

— op afspraak

VRIJDAG

Bewonersorganisatie Archipel & Willemspark

09.00 uur

Yoga

09.30 tot 10.45 uur

Koersbal 50+

10.00 uur Aanmelden aan de zaal

Bibliotheek

10.00 tot 11.30 uur 1e verdieping

ZATERDAG

Kindermusic

13.30 uur 2-7 jaar Engelstalig

Sodurado

13.30 uur 5-10 jaar

ZONDAG

Geünierde Loge Theosofie

11.00 uur

www.stichtinghetklokhuis.nl/activiteiten

telefoon 070 350 35 11